

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita, Et Gestis S. Francisci Xaverii È Societate Iesv Indiarvm Apostoli Libri Qvatvor

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1666

51. Longè dissita enuntiat Xauerij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10854

rum studio flagranti. At enim Pereira sub mercatore regio animos, & Apostolici hominis virtutem gerens; difficultatem hanc illico complanauit; nauim ad hoc suam, & quicquid in bonis haberet Deo eiusque famulo addixit; impetraret Pereira Xauerius à Prorege hanc legationem, Pereiram suo are illam obiturum. Restabat de naui qua eam obiret videndum, Malacam enim ferebat rumor obsidione dira premi; vbi eò venissent, nauim illam suam continuò in vsus bellicos abducendam. Nec erat Pereira inanis hic metus; nec enim solum obfessa captaque, sed magna etiã ex parte diruta fuerat Malaca, vt ei vir sanctus, vates nimium verax prænuntiauerat. Profligatissimam hanc urbem anno 1551. mense Iunio Rex Gentanæ terra marique oppugnauit, admoto exercitu duodecim millium, ex Malaiis, & Giais collecto, à quo urbis partem agrè tutatus est Petrus Sylua, armorum Præfectus, & Egidius Fernandes Caruallius, qui è regno Chedæ, tribus nauibus egregie armatis auxilio accurrerat. Obsessos intus dira fames, quàm foris hostes premebat arctius; aqua præter pluuiam nulla, & hæc admodum parca, parcus distribuabatur; impressiones simul omni ex parte assiduæ, Giais fessos Malaios subsidiaria pugna, per mutuas vices leuantibus. Patres illic è nostris perpauci, multorum operam charitate eximia supplebant. Nusquam ad muros concursus, aut confictus, quin frontem, aut medium agminis tenebant. Franciscus Peres mira præ aliis edebat, crucifixi effigie quàm à Xauerio in Iaponiam soluente olim acceperat. Semel turma Gaiorum ferociter, machinarum explosionem, & fluuium præteruicta propugnaculum occuparat, ex quo videbatur nulla vi deturbanda; Peres degenibus coram crucifixo, quem trunco arboris illigarat, dum propulsandis inde barbaris insunt Lusitani, orans hæsit, obtinuitque à Deo tam faustam victoriam, vt surgens receptum ab iis propugnaculum viderit, & trecenta humi hostium cæcorum cadauera. Sed intestinis sceleribus aduersus Malacam atrocius omni hoste furentibus, transpontana illius regione vi summa potitus Rex barbatus, direptione, incendiis, cædibus, omnia perdidit; Lusitani plus centum necati, in arcem superstites ducenti numero confugere, incolarum ad multa millia in seruitutem rapta; præda decies centenis millibus nummorum fuit. Pugnabat Funaj Xauerius aduersus Bonzios, dum Mahumetanus Malacam impugnaret; cognouit diuinitus eius periculum, hortatus est ad reditum celerem Lusitanos, fore alioqui opem eorum nimis seram, resque urbis obfessæ in extremis stare. Sed cum ferri tam procul, tam velox subsidium non posset, curare illud apud Deum magna precandi contentione laborauit; habeturque pro re minimè dubia, vt illatum urbi, ad emendationem supplicium, Deus illi priusquam infligeretur monstrare noluit, ne precum suarum efficacitate vibratum depelleret; sic arcis periculum ei postea indicasse, vt hoc suis meritis dissiparet. Hostes partim medio Septembris, Nouembri partim ineunte, coniecta in naues raptim præda, fugientibus similes abiire. Quod item Deus famulo patefecit, cum Pereira,

vt

51
Longè distita
enunciat Xa-
uerij.

vt aiebam, de nauis sollicito respondit, nequaquam ad bellum reposcendam, cum esset Malaca ab obsidione, & hostibus penitus soluta. Timendum supererat, ne prouecto ultra modum anno, Malacæ nauis deesset in Indiam, quod erat Sinensi legationi vehementer incommodaturum ob expectandum nempe ex India nauium reditum, & mensum mari opportunum: nec licebat Pereiræ Cocinum Malaca contendere, quod obstructa fide cogere tur Sunda piper in nauem imponere. Vtrumque Deus hoc metu liberauit, eductusque ab eo Xauerius, Pereiram disertè docuit; In portu Malacensi solam nauem restare; eam esse Antonij Pereiræ; sublati antennis, vna solùm teneri ancōra; Cocinum versus in prociectu esse; cognito Iacobi Pereiræ Sincapuræ in fretum aduentu, triduum adhuc substituram, quæ miro deinceps, & distincto successuum ordine impleta videbimus.

Sanciano Malacam eiusmodi colloquutione pie otium fallebat cum Pereira Xauerius, perinde ipse, loco, & temporibus distita nuntians, vt si suis illa spectasset oculis; cum ecce tibi ortu repentino formidolosus ille Typho, de quo alias à nobis scriptum; cœpit vt solet, suos illos in gyros exporrigi, tum colligere sese, atque in morem turbinis conuolui, & tam æstuoso furore, vndas subruere, vt eas in cœlum attolleret, nauæ pariter vt vectores de se actum putare; Pereira præ omnibus, venti eius, periculique scientior; omnes ad Sanctum confugere; obtestari vt respiceret miseros, & pro ijs fortiter intercederet apud Deum, alioqui rem esse deploratam, intumescente horribilius in momenta mari, & Typhone nauim propius arctante. Ad hæc silentio secedit Xauerius, & cum aliquandiu hæssisset orans, prodit ad eos, vultu beatum Angelum referente; Pereira coram, & nauis, elato brachio, naui beneprecatur, aens *Nauim sanctæ Crucis* (erat id nauis nomen) *mari nunquam periclitaturam, sed quo fabricata fuerat loco, illic sua sponte dissoluendam*: subdit vero dolere, de altera quæ simul ex portu exisset, quod idem non posset affirmare, breuique illius de infausto cursu cognituros, cui oraculo primam fidem mox fecit Typhonis aliò deflexa rabies, & procellæ paulatim detumescens furor; nec multò post fluitans nauis sociæ gaza quam typho deprefferat, & passim cum eius armamentis vectorum cadauera, in quibus tam felix quam rara fors nautarum duorum, quos vni tabulæ affixos, & adhuc spirantes Pereira in nauim sustulit, festa omnium gratulatione: toto denique Oriente portus omnes peruasit admiranda fama, nauis Sanctæ crucis, nullo vnquam casu passuræ naufragium, quod eam P. magister Franciscus fausta sua adprecatatione consecratam munisset. Exin priscam oblita nomenclationem, Sancti viri nauis perpetuo dici; quocumque appelleret, occursum, plausuque populi, & aliarum nauium explosis machinis, venerabandè salutari; conduci nautis profusioribus certatim, premi exterius, infercirique intus oneribus supra molis suæ, pondus modumque mensuræ, nullo infortunij cuiusquam aut metu, aut suspitione; annos triginta superstes

E c 2 Xauerio

SI
Prædicit duarum nauium, alteram nunquam, alteram breui perituram.